

Opvolgingscommissie Kleine Nete

Ranst

dinsdag 1 december 2015

Agenda

- **1 - Goedkeuring verslag OC 29 juni 2015 en opvolging actiepunten**
- **2 - PDPO-project Graafweide: plan van aanpak**
- **3 - Pilootproject Beleidsplan Ruimte Vlaanderen**
Opmaak gebiedsgericht ruimtelijk ontwikkelingsprogramma voor veerkrachtige vallei van de Kleine Nete
- **4 - Stand van zaken projecten**
- **5 - Intentieverklaring Kleine Nete**
- **6 - Oproep Natuurpunt tot responsabilisering**
- **7 - Problematiek ophogingen in valleigebied**
- **8 - Gemeente Olen: AGNAS**
- **9 - Varia**

1- Goedkeuring verslag OC 29-06-2015

- Geen opmerkingen

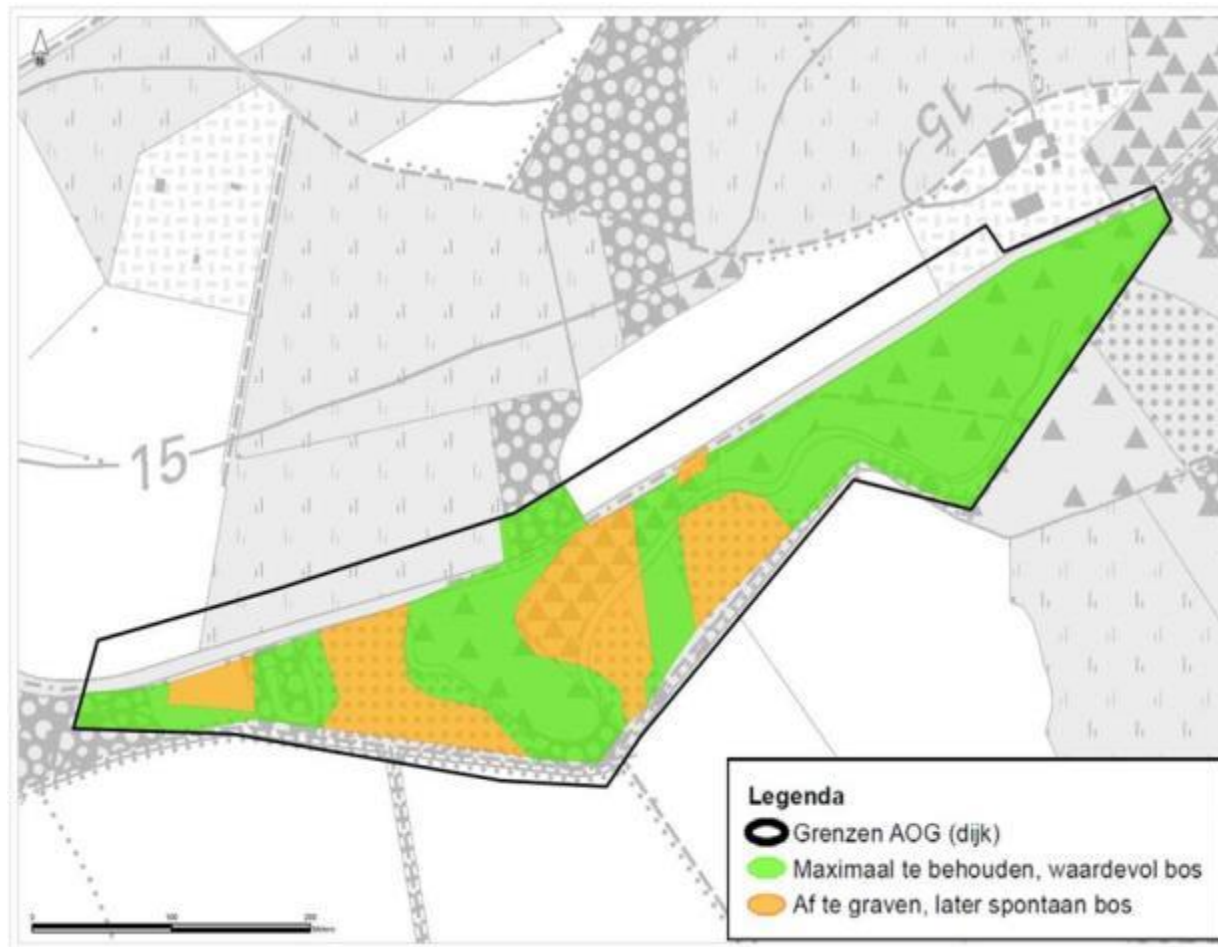
1- Actiepunten OC 29-06-2015

- **De actiepunten komen aan bod in de agendapunten, uitgezonderd volgende actiepunt:**
  - Na elke vergadering van het procesbeheercomité een nieuwsflash aan de leden van de opvolgingscommissie en op de portaalsite
    - Eerste nieuwsflash werd bezorgd

5- Intentieverklaring Kleine Nete

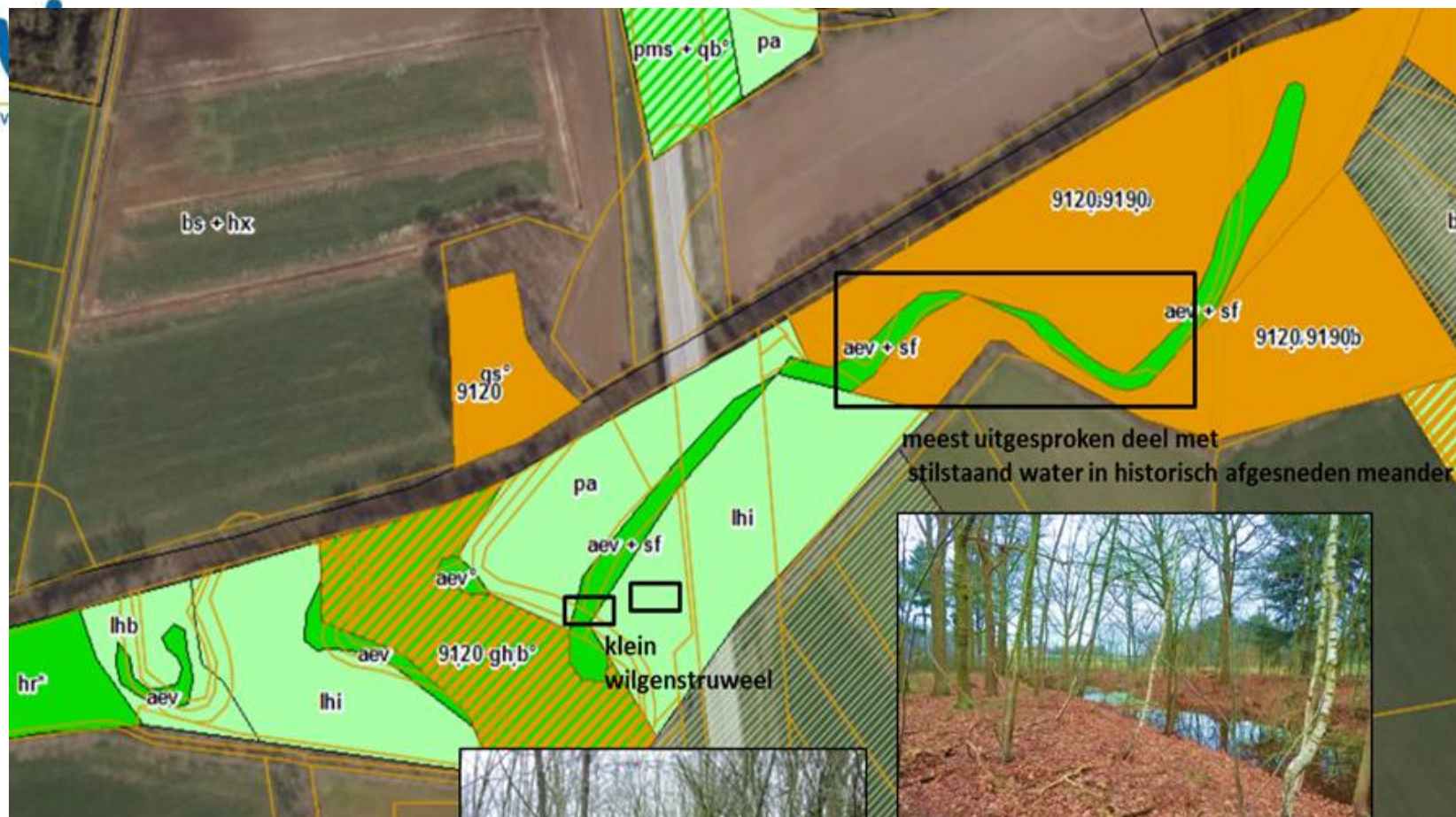
- **Goedgekeurd door alle leden OC**
  - Nijlen: beslissing nog niet ontvangen
  - Geel: goedgekeurd onder voorwaarden
- **Voorwaarden Geel**
  - Thv N19g niet gehele gebied afgraven, inschakelen oude meander kan wel
  - Resultaten studie UA Ecosysteembeheer vergelijken met verwachte grondwaterstand na ecologische herinrichting
  - Via voorwaarden in vergunningen aantasting biotoop voor verlandingssoorten van stilstaand water compenseren
  - Soorten en habitats van habitat- en Vogelrichtlijn zoveel mogelijk vrijwaren
  - Vraag onderzoeken naar andere vormen van recreatie, bv. met paarden

Intentieverklaring – vw stad Geel

PDPO Kleine Nete – AP2

Plan van aanpak
Opvolgingscommissie Kleine Nete
1 december 2015

Innovatiesteunpunt

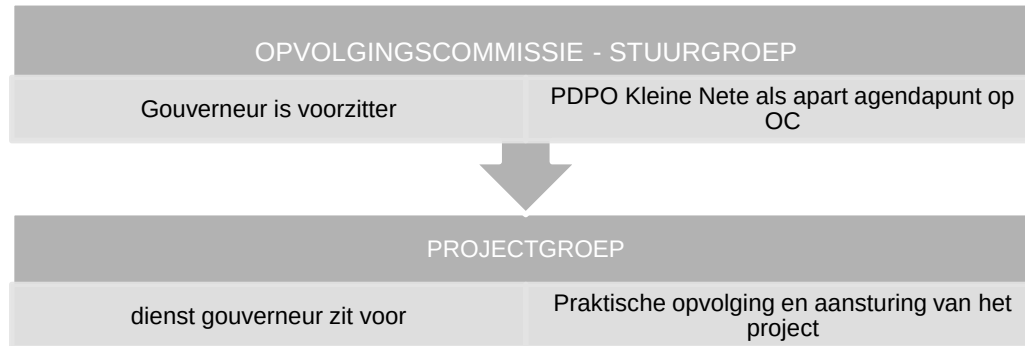
de toekomst begint vandaag

PDPO Kleine Nete

- Looptijd project
  - 1 oktober 2015 – 30 september 2017
- Coördinatie project
  - Innovatiesteunpunt: projectleider / procesbegeleider bedrijven
- Structuur i.f.v. uitvoering project
  - Stuurgroep – Opvolgingscommissie Kleine Nete
  - Projectgroep – Vertegenwoordigers vanuit OC

Structuur project

Leden projectgroep

- Vlaamse dienst gouverneur – Bram Abrams
- Ruimte Vlaanderen- Christophe Vandevoort
- Innovatiesteunpunt – Ellen Vos, als projectcoördinator
- Innovatiesteunpunt – Koen Symons
- Boerenbond - Gert Van de moortel
- (Eco²) – Mathias Vanspringel
- Departement Landbouw en Visserij – Sam Van Vlierberghe
- Vlaamse Landmaatschappij – Judith Deusings
- Agentschap voor Natuur en Bos – Lieven Nachtergale
- Natuurpunt – Frederik Mollen
- Betrokken gemeentes (Herentals, Nijlen, Vorselaar en Grobbendonk) die iemand wensen af te vaardigen

Projectdoelstellingen

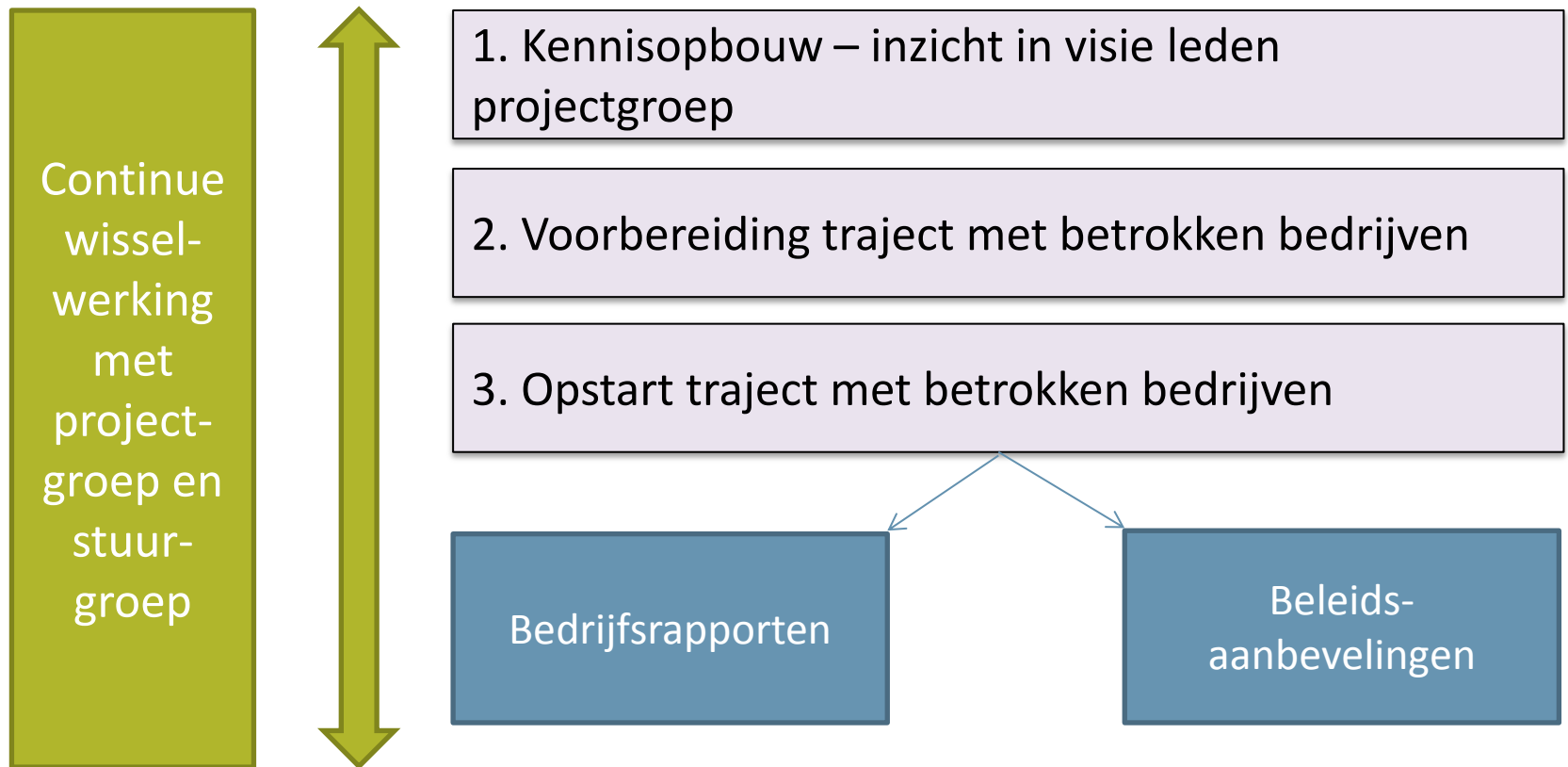
- Betrokken bedrijven gebied Graafweide-Schupleer zicht geven op een mogelijke toekomst in een nieuwe context:
  - Hoe kunnen de **betrokken landbouwbedrijven zich organiseren** om zo de effecten van het voorkeursscenario minstens op te vangen? → Doel: bedrijfsspecifiek plan van aanpak
  - Welk **overheidsoptreden** (instrumentarium, ...) kan hierbij helpen/is hiervoor nodig (voor de structureel betrokken bedrijven wordt een bedrijfsspecifiek voorstel uitgewerkt)?
  - Kunnen landbouwbedrijven een rol spelen in het toekomstige functioneren van het natuurgebied en zo ja hoe? → Mogelijkheden van **natuurbeheer**
  - Levert het voorkeursscenario opportuniteiten op en/of hoe kan het dat (meer) doen (zijn hiervoor bijstellingen wenselijk)? Niet om het voorkeursscenario opnieuw ter discussie te stellen, maar ifv verbetervoorstellen (afstemming met OC)

→ Project PDPO Kleine Nete levert samen met de eco-hydrologische studie input voor plan van aanpak/inrichtingsnota

Te realiseren projectindicatoren

- 21 bedrijfsrapporten (1 per landbouwbedrijf)
- 8 overlegmomenten projectgroep/OC
- 1 confidentieel eindrapport
- 1 syntheserapport (beleidsaanbevelingen)
- 1 eindsymposium

PDPO Kleine Nete

Fase 1: Kennisopbouw en inzicht in visie leden projectgroep

- Kennis opbouwen over het dossier
- Zicht krijgen op de betrokken bedrijven
- Individuele bezoeken aan leden projectgroep
  - Visie uitgebreid in kaart brengen
  - Connectie projectleider en projectpartners

Fase 2: Voorbereiding traject bedrijven

- voortraject

- **Uitgangspunt: elk betrokken bedrijf moet zeer goed op de hoogte zijn van het voorkeursscenario!**
  - Voortraject om te informeren is essentieel
  - Dit inluiden met een brief naar alle betrokken land- en tuinbouwers
- **Uitvoering voortraject**
  - Niet alle bedrijven hebben even veel kennis van zaken over voorkeursscenario
  - Individuele bezoeken en niet in groep
    - Doel: iedereen op hetzelfde kennisniveau brengen
    - Info op maat
    - Zekerheid dat iedereen geïnformeerd wordt
  - Uitvoering door Boerenbond/overheden met behulp van een vooraf opgestelde infobundel
  - Projectleider/procesbegeleider is zelf niet aanwezig
- **Inhoud voortraject**
  - 1. Brieven over voorkeursscenario met up-to-date info
  - 2. Voorstellen van het project (wat kan men ervan verwachten, wat niet?)
  - 3. “Mag de projectleider langskomen?”
- **Daarna individueel bezoek door projectleider/procesbegeleider**

Fase 2: Voorbereiding traject bedrijven

– aanpak bedrijfsbezoeken

- Goed voorbereid beginnen aan de gesprekken met de bedrijven
- Brainstorm/oefensessie met multidisciplinair team bestaande uit landbouwexperten
  - Welke informatie hebben bedrijfsleiders nodig om gefundeerde bedrijfsbeslissingen te nemen?
  - Met welke vragen zitten land- en tuinbouwers
  - Hoe brengen we deze info in kaart?
  - Wie kan hierbij allemaal ondersteuning leveren?
  - Wat in welke volgorde?
  - Gelijkaardige bedrijven/trajecten
    - Samen ideeën genereren
- Simuleren van gesprekken → anticiperen
- Doel: gesprekken grondig en gestructureerd voorbereiden

Fase 2: Voorbereiding traject bedrijven - portfolio

- Opmaak portfolio – generiek spoor
  - Toolbox met mogelijkheden voor de bedrijven
  - Verzamelen van goede voorbeelden
  - Kennismaken met goede voorbeelden ook in de praktijk (bijvoorbeeld excursie, in groep of individueel)
- Portfolio zal gebaseerd zijn op:
  - Beleidskeuzes voor de vallei (thema's uit de intentieverklaring)
  - Gelijkaardige probleem- of vertreksituaties voor bedrijven
  - Gelijkaardige bedrijven
  - Bedrijven die als groep in een gebied/regio iets aanpakken
  - Gecoördineerde aanpak
  - De wensen van de bedrijven (een dynamisch portfolio)

Fase 3: Opstart traject met betrokken bedrijven

Bedrijfssituatie in kaart brengen

- Vertrekbasis in kaart brengen om gefundeerde toekomstbeslissingen te kunnen nemen
- Inschatten haalbaarheid van toekomstplannen
- Met behulp van multidisciplinaire teams

Een heldere kijk op de situatie maakt het makkelijker om vooruit te kijken en toekomstbeslissingen te nemen

In kaart brengen van visiemogelijkheden

- Met behulp van portfolio
- Land- en tuinbouwers aanmoedigen om breed te kijken en te denken
- Visievorming
  - Niet alleen op vlak van bedrijfsvoering
  - Ook op vlak van zichzelf – omgaan met verandering is niet eenvoudig

Concrete pistes bij visiemogelijkheden

- Bedrijfsoptimalisatie
  - Met begeleiding zoeken naar verbeteringen
- Flankerend beleid
  - Waarop kan men beroep doen?
  - Waar liggen mogelijkheden/knelpunten?
- Natuurbeheer
  - Mogelijkheden voor land- en tuinbouwers?
  - Gecoördineerde aanpak
- Heroriëntatie
  - Verbreding, bio, schaaloptimalisatie, stopzetting,...
- ...

**Op maat van bedrijf en bedrijfsleiders –
de land- of tuinbouwer maakt uiteindelijk zelf de keuze!**

Timing PDPO Kleine Nete

Vierde kwartaal
2015

1. Kennisopbouw – inzicht in visie stakeholders projectgroep

Eerste kwartaal
2016

2. Voorbereiding traject met betrokken bedrijven

Maart 2016 –
september 2017

3. Opstart traject met betrokken bedrijven

**Opstart en leren
met 9 zwaarst
getroffen
bedrijven**

Bedrijfsrapporten

Beleids-
aanbevelingen

Bedrijfsrapporten

- Trajecten met landbouwers zijn bottom-up en op maat
- Wisselwerking met projectgroep en stuurgroep is essentieel
- Tussentijdse rapportage
  - Opmaak rapporten niet op het einde, maar tijdens heel het traject
  - Opletten voor waarborgen privacy

Formuleren van beleidsaanbevelingen

- Tussentijds – via projectgroep en stuurgroep (OC)
- Tijdens en na afwerking van alle individuele rapporten om een globaal zicht te hebben
- Communicatie met land- en tuinbouwers hierover is essentieel

Aandachtspunten op projectvlak

- Goede (tussentijdse) communicatie
  - Met land- en tuinbouwers
  - Met de projectgroep en stuurgroep
  - Met de betrokken adviesverleners
  - Verschillende teams actief in het project
- Andere aandachtspunten
  - Projectleider/procesbegeleider moet goed van alles op de hoogte blijven
  - Positie projectleider/procesbegeleider vrijwaren
  - Realistische verwachtingen m.b.t. realisaties al of niet in het project

Opstart PDPO Kleine Nete

Visie opvolgingscommissie
als stuurgroep PDPO Kleine Nete

- Fiat over structuur
- Fiat over plan van aanpak

KLEINE NETE

Dit project werd mede mogelijk gemaakt door cofinanciering uit Platteland Plus, bestaande uit middelen vanuit Vlaanderen en de provincie Antwerpen

3 - Beleidsplan Ruimte Vlaanderen voorstel Pilotproject Veerkrachtige Ruimte

- OC juni 2015: “werkgroep oprichten om doelen intentieverklaring verder te operationaliseren”
- Koppelen aan opmaak **Witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen** en beleidskader ‘open ruimte’: voorstel om ‘Kleine Nete’ als **pilotproject** op te nemen om vervolgstap te zetten in operationeel maken intentieverklaring
  - formuleren van gemeenschappelijke toekomstvisie voor vallei vanuit veerkrachtopgave door:
    - bundelen en afstemmen bestaande visies, plannen en projecten
    - scherpstellen veerkrachtopgave en expliciet maken mogelijke synergieën
    - opmaak uitvoeringsstrategie
  - formuleren van aanbevelingen voor Beleidsplan Ruimte Vlaanderen
- inzet **ontwerpend onderzoek** en **ontwerpateliers** via externe opdracht:
  - gunningsprocedure opgestart i.f.v. gunning en start opdracht eind 2015, maar géén offertes tijdig binnengekregen; gunning in 2015 niet meer mogelijk.
  - RV zal nu onderzoeksvoorstel herevalueren i.f.v. opmaak onderzoeksagenda 2016

4 - Stand van zaken projecten

- Sigmaplan
- GRUP
- Bekkenbeheerplan
- IHD en Graafweide-Schupleer
- Ankerplaatsen
- Kempische Noordzuidverbinding

Cluster Nete en Kleine Nete

Sigmaplan

OC 01-12-2015

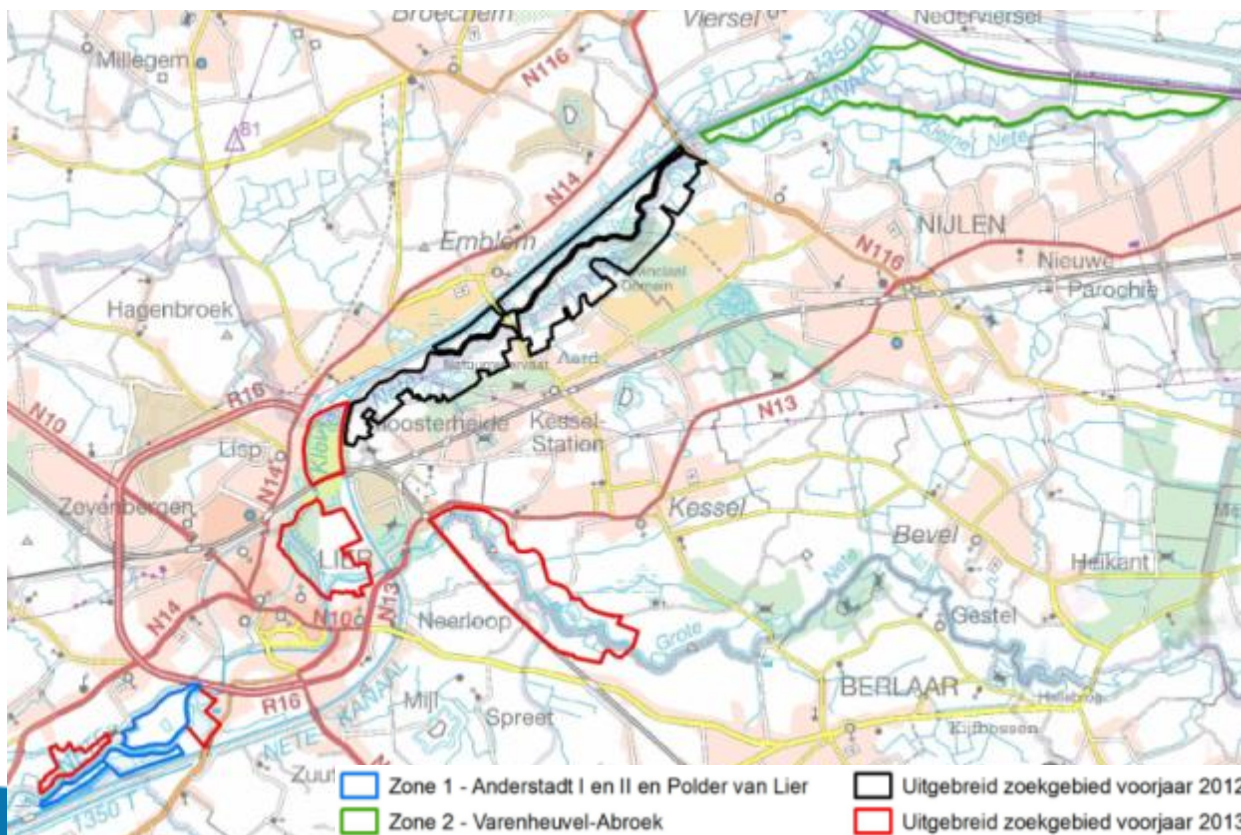
Agenda

- **Historiek**
- **Huidige acties**
- **Planning**

-
- Opmaak inrichtingsplan
  - Opmaak milieueffecten-rapportage (MER)
  - Opmaak gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP)
  - Aanvraag stedenbouwkundige vergunning (SBV)
  - Aanbesteding der werken
  - Start der werken

Historiek

- Opmaak inrichtingsplannen: maart 2011 – april 2014

Beslissing Vlaamse Regering (4 april 2014)

Sigmaproject Nete en Kleine Nete:

- **Deelgebied 1** Anderstadt I, II en III, Hof van Lachenen en Polder van Lier
- **Deelgebied 2** Varenheuvel-Abroek
- **Deelgebied 3** Mondingsgebied Grote Nete

Historiek

▪ **Beslissing Vlaamse Regering 04-04-2014:**

1. Onderschrijft de resultaten van het alternatievenonderzoek m.b.t. de gedeeltelijke herlocalisatie van de natuurdoelstellingen voor Varenheuvel-Abroek
2. Beslist het Sigmaproject Nete en Kleine Nete verder te zetten
3. Beslist het flankerend landbouwbeleid verder te optimaliseren en te verfijnen

Historiek

■ Infomarkten te Nijlen en Lier: juni en juli 2014

Het Sigmaplan Nete en Kleine Nete in vogelvlucht

Varenheuveld - Abbeek
Behoud van landbouw ten zuiden van de Kleine Pulzebeek. Een betere waterberging en prachtig wetland via winteroverstromingen. Op die manier wordt de reeds bestaande buitenwering van het gebied verder goedgekeurd.

Zone 1: Beneden Nete
Meer veiligheid en nieuwe natuur door ontpoldering en de aanleg van wetlands.

Zone 2: Varenheuveld - Abbeek wetland

Zone 3: Middelingsgebied Grote Nete wetland

Mondingsgebied van de Grote Nete
Nieuw leefgebied voor zeldzame vogels, zoals de roeddomp, op zowel de linker als de rechteroever van de Grote Nete.

Het Sigmaplan beschermt tegen overstromingen

Hoezo overstromingen?

De Nete en Kleine Nete zijn gevoelig voor wateroverlast.

Hoe komt dat?

- Een noordwesters storm + uitgesproken springtij = hoog waterpeil stroomafwaarts.
- Als het water stroomopwaarts hoog staat, kan het water van de Nete en Kleine Nete maar moeilijk weg.
- Als het dan ook stroomopwaarts regent, ontstaan hoge waterstanden die maar langzaam weglopen, met wateroverlast tot gevolg.

Meer veiligheid in de vallei van de Kleine Nete

Hoe werkt een gecontroleerd overstromingsgebied (GOG)?

In de vallei van de Beneden Nete werden in het verleden al GOG's aangelegd. Met nieuwe aanpak wordt de veiligheid - geleid op de klimaatveranderingen - ook in de toekomst bestendig. Hoe werken zo'n GOG's?

- Bij een hoge waterstand stroomt het water over de overlooplijn het overstromingsgebied binnen.
- De vloedgolf verlaat daardoor van kracht.
- Als bescherming voor de achtergelegen woongebieden, wordt een extra ringdijk aangelegd.
- Na de overstroming loopt het water terug naar de Nete.
- Het risico op overstromingen in de omgeving neemt daardoor sterk af.

Ontpolderen

Bij een ontpoldering wordt de polder het droge land - letterlijk teruggevoerd aan de rivier. Dit zal gebeuren in Anderstad 1.

- De bestaande overlooplijn langs de Beneden Nete wordt op enkele plaatsen doorbroken.
- Zo komt Anderstad 1 opnieuw onder de invloed van het getij.
- Verder landinwaarts is er dan minder kans op overstromingen.

Sinterklaasstorm
6 december 2013

Huidige Acties

- **Algemene Formele procedures**
  - **Milieueffectenonderzoek:**
    - **Eén plan-MER voor volledige Sigmaproject**
    - Kennisgevingsronde (22/09 – 21/10) en richtlijnenvergadering (13/11)
    - Bespreking ontwerp-MER: voorjaar 2016
  - **GRUP:**
    - **In principe 3 aparte GRUP's voor elk van de 3 deelgebieden**
    - Opmaak eerste GRUP deelgebied Beneden Nete wordt voorbereid

Ontmoet de Nete

September 2015

Lever zelf een bijdrage aan het onderzoek naar milieueffecten!

De kennisgeving voor de eerste SIGMAPROJECT Nete en Kleine Nete is klaar! De de volgende stappen zijn nu de volgende stappen die, hoe je zelf openlijk kan geven op de net, zodat je op de schermen van deze nieuwsbrief.

Met het Sigmaproject Nete en Kleine Nete geven Waterwegen en Zoekvaart (WV) IM&L en het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) nieuwe kennis aan de lokale natuur, bovendien bovendien de ingrepen ook de veiligheid van de omwonenden. Voor twee zones, de dorpen Nete en Kleefveld, Nete, zijn de inrichtingsplannen volledig klaar. Daarom kan je nog maar al kan maken van informatie en ook nieuwsbrief! Voor de derde zone, het Mondingsgebied van de Grote Nete, wordt het studieplan nu aan de gang.

Als omwonende kan je het projectgebied bijzonder goed. Daarom wil kan je voor het MER onderzoek kan daarop doen op jouw kennis en nodige wijzigingen en om dat te nemen aan de inrichtingsplannen.

Ongeveer vanaf 22 september kan je de kennisgevingen over het MER inlezen in de gemeenten die grenzen aan het projectgebied: deuren, Dordt, Grootendijk, IJ, Nijlen en Zandhoven. De laatste data zijn eind augustus via www.sigmaplan.be en www.milieuverdediging.be worden meegedeeld. Met deze nieuwsbrief maken we je alvast wegwijs in de MER procedure!

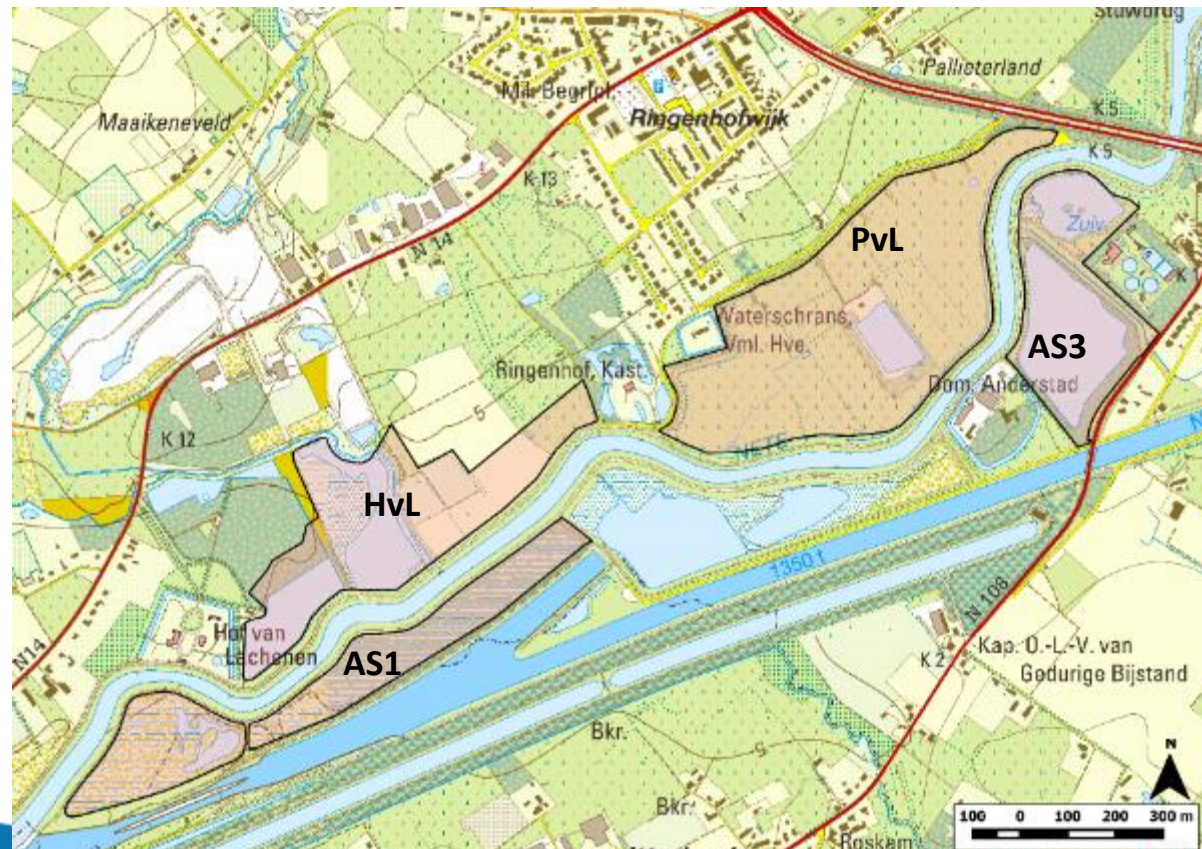
Koen Zegher
projectleider Waterwegen en Zoekvaart (WV) IM&L

Koen Dehaeghe
projectleider Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)

Huidige Acties

■ Technisch ontwerp Beneden Nete

- In voorbereiding voor **deelgebied 1**
  - . W&Z:
    - Polder van Lier
    - Anderstadt I
  - . ANB:
    - Anderstadt III
    - Hof van Lachenen

Huidige Acties

▪ **Technisch ontwerp Beneden Nete**

- Reeds uitgevoerde en nog geplande onderzoeken:
  - . Geotechnisch onderzoek
  - . Grondwatermeetnet en -monitoring
  - . Topografie
  - . Milieuhygiënisch onderzoek
  - . Oppervlaktewatermodel omgeving Polder van Lier

Huidige Acties

■ Technisch ontwerp Beneden Nete

- Af te stemmen met visie opgemaakt i.f.v. 'Pallieterland Lier' (samenwerking tussen stad Lier en het ANB)

Huidige Acties

■ Inrichtingsplan Mondingsgebied Grote Nete

- Ter herinnering:
  - . Doelstelling:
    - Realiseren van roerdomphabitat
    - Minimale oppervlakte 50 ha per broedkoppel
    - Habitatcriterium (minimaal) 30% open water – 70% aquatisch riet
(*optimaal stuwpeil werd vastgelegd per deelgebied*)
  - . Belangrijke randvoorwaarde:
    - Geen significante effecten op aangelanden/waterafvoer/buffering
- Bijkomend onderzoek mbt natuurinvulling en waterbeschikbaarheid:
  - . Geo-hydrologisch onderzoek is ondertussen afgerond

Huidige Acties

■ Inrichtingsplan Mondingsgebied Grote Nete

- Verdere stappen:
  - . Inrichtingsplan:
    - Inrichting wordt technisch verder uitgewerkt in 2016
    - Informatievergadering voor gebruikers en eigenaars (hengelclubs, weekendverblijven) 24/11 en 3/12
    - VLM maakt landbouweffecten-rapport op: maart 2016

Huidige Acties

■ Varenheuvel-Abroek

- Flankerend beleid landbouw:
  - . Ontwerp-inrichtingsnota conform decreet landinrichting is opmaak (*in samenwerking met VLM*)
  - . Specifiek binnen en grenzend aan de te vrijwaren landbouwzone gaat het om de volgende maatregelen:
    - Afdamming van afwateringsgrachten op diverse locaties
    - Herprofileren van grachten
    - Nieuw te graven gracht in functie van herstel oude afwatering
    - Aanleg van nieuwe uitwateringssluis aan de Kleine Nete
    - Aanleg van nieuwe landbouwwegen
    - Aanleg van bufferstrook met dijkje langs de Kleine Pulsebeek

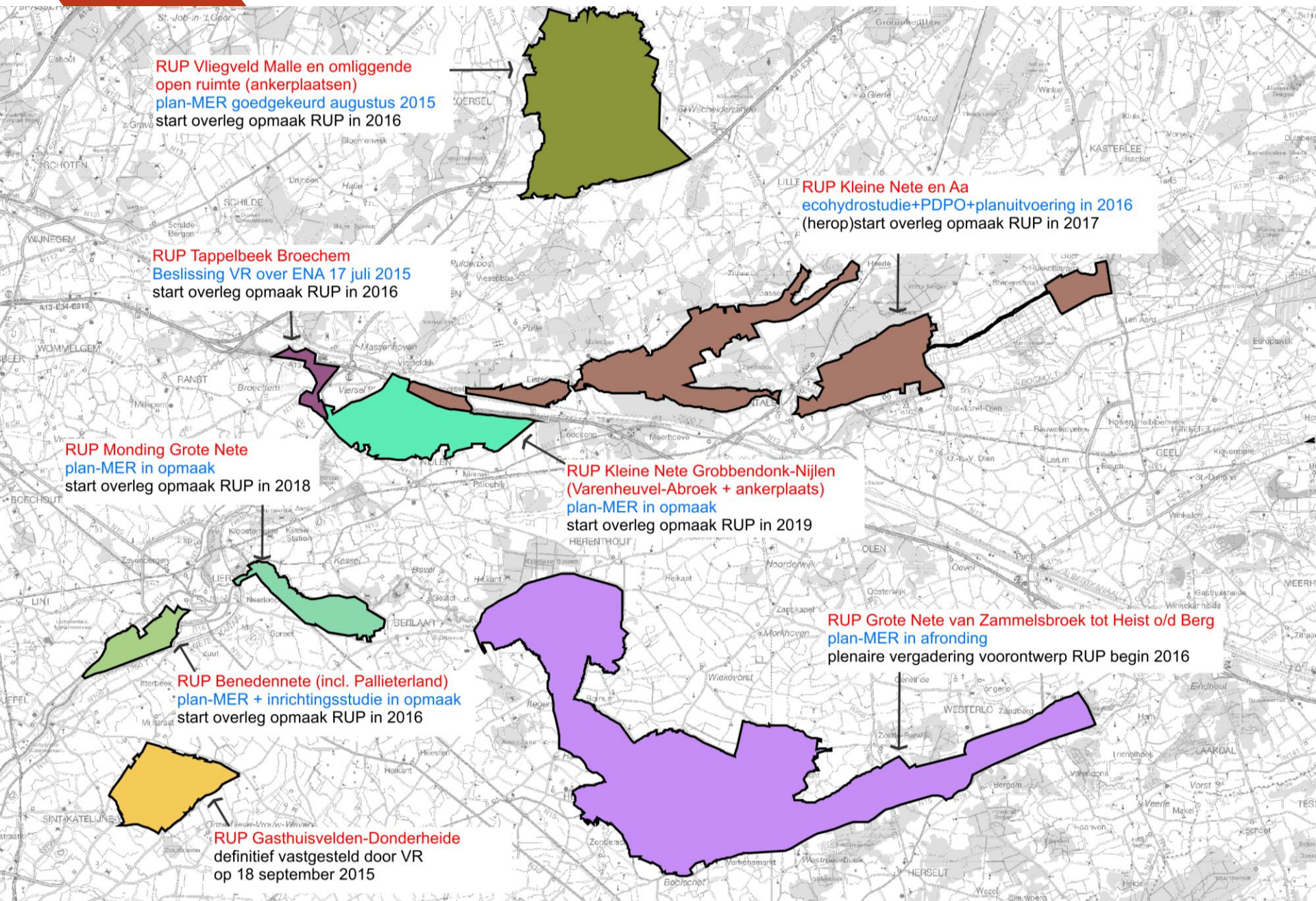

Planning

Stap	Deelgebied 1 Beneden Nete	Deelgebied 2 Varenheuvel- Abroek	Deelgebied 3 Mondings- gebied Grote Nete
Verdere uitwerking technisch ontwerp	2015 - 2016	2016-2017	2016-2017
Formele procedure plan-MER	2015-2016		
Formele procedure GRUP	2016	2017	2017
Aanvraag stedenbouwkundige vergunningen	2016-2017	2017-2018	2017-2018
Aanbesteding en start der werken	Vanaf 2017	> 2020	> 2018

RUP Vliegveld Malle en omliggende
open ruimte (ankerplaatsen)
plan-MER goedgekeurd augustus 2015
start overleg opmaak RUP in 2016

RUP Tappelbeek Broechem
Beslissing VR over ENA 17 juli 2015
start overleg opmaak RUP in 2016

RUP Monding Grote Nete
plan-MER in opmaak
start overleg opmaak RUP in 2018

RUP Kleine Nete Grobbendonk-Nijlen
(Varenhevel-Abroek + ankerplaats)
plan-MER in opmaak
start overleg opmaak RUP in 2019

RUP Benedennete (incl. Pallieterland)
plan-MER + inrichtingsstudie in opmaak
start overleg opmaak RUP in 2016

RUP Gasthuisvelden-Donderheide
definitief vastgesteld door VR
op 18 september 2015

RUP Kleine Nete en Aa
ecohydrostudie+PDPO+planuitvoering in 2016
(herop)start overleg opmaak RUP in 2017

RUP Grote Nete van Zammelsbroek tot Heist o/d Berg
plan-MER in afronding
plenaire vergadering voorontwerp RUP begin 2016

Rivierherstelproject Kleine Nete
AOG Grobbendok
AOG De Zegge

Stand van zaken

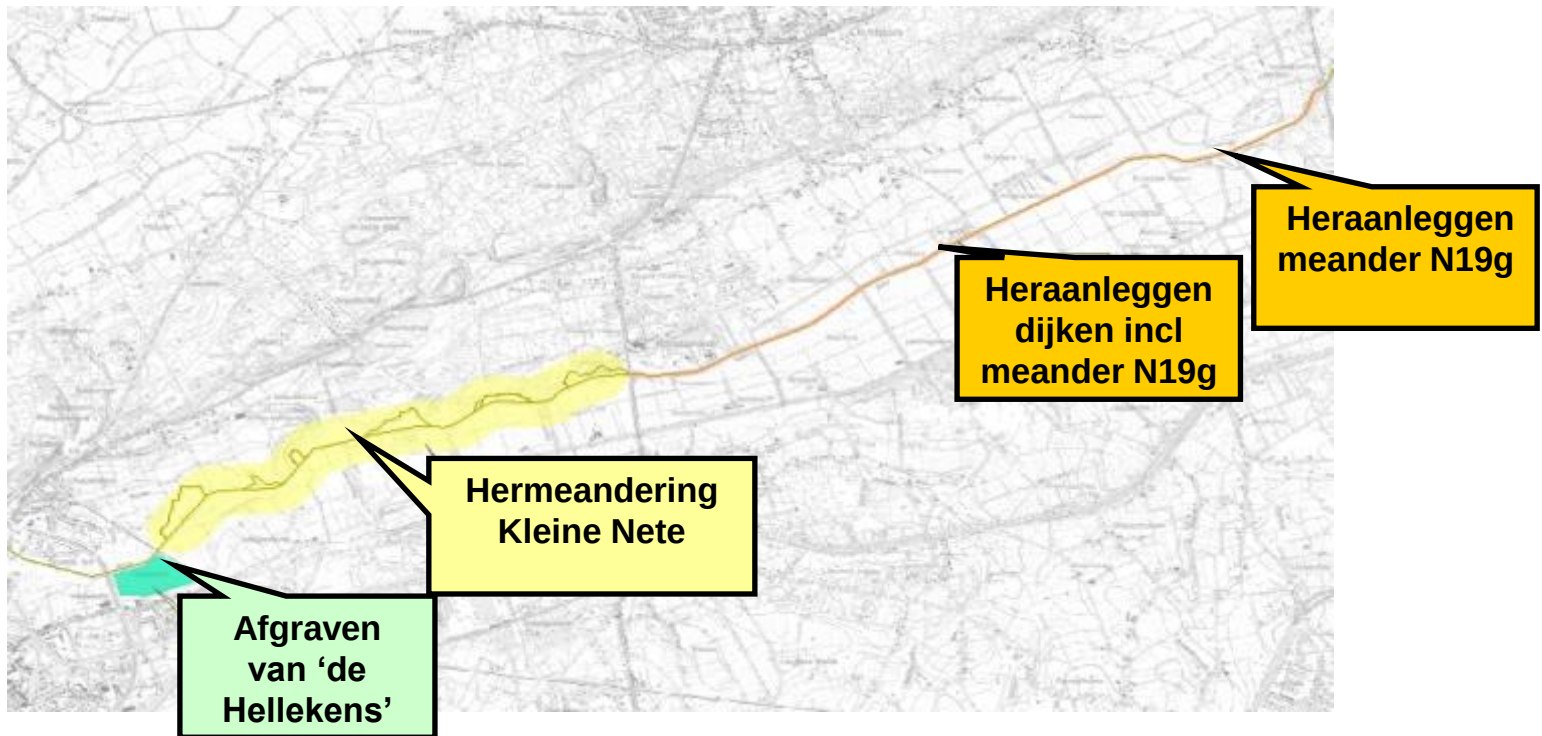
AOG Grobbendonk

- AOG Grobbendonk is gerealiseerd
- Voorlopig opgeleverd
- Opening tijdens bezoek minister Schauvliege ifv ondertekening Intentieverklaring?

Rivierherstelproject tussen Herentals en Kasterlee Van planning naar realisatie

- Project MER ontheffing (Hellekens, Olens Broek , AOG De Zegge, meander N19g) is recent (sept '14– maart '15) geactualiseerd, goedgekeurd en geldig voor een periode van 4 jaar (geldig tot 27/4/2019)

Van planning naar realisatie

- Afgraven Hellekens:
  - Stedenbouwkundige vergunning voorwaardelijk verkregen op 6 november 2015
  - Verder overleg loopt oa ifv aanleg fietsostrade
  - Werken zijn aanbesteed
- AOG De Zegge + meander N 19g: bouwvergunningsaanvraag
  - Bouwvergunning AOG De Zegge + meander N19g opgesteld cfr afspraken
  - Geen bezwaren van de PBC van 5 mei 2014 en de OC van 21 mei 2014 om de bouwvergunning aan te vragen **via Projectvergadering**
  - **Projectvergadering: 24 november**
    - Voorwaardelijk gunstig

Van planning naar realisatie

- **Projectvergadering:** gunstig mits voorwaarden
  - Geen ophogingen in effectief overstromingsgevoelig gebied
  - Ontbossingen dienen in natura gecompenseerd te worden
  - Er dient een geïntegreerde visie opgemaakt te worden voor zowel AOG De Zegge als zoekzones Bobbejaanland en camping Korte Heide
  - Onderzoek naar het doortrekken van de dienstweg tussen de Geruimloop en 200 m stroomopw de Larumse loop ifv een recreatieve verbinding voor paarden

Van planning naar realisatie

- AOG De Zegge: onteigeningsbesluit + grondverwerving
  - Onteigeningsbesluit is door minister Schauvliege ondertekend op 22 juli 2015 en betekend
  - SWO VLM – VMM inzake grondverwering: onderhandelingen eigenaars en gebruikers zullen door VLM gebeuren
  - Onderhandelingen fase 1 (Olens Broek - Eerselingendijk) zijn gestart door VLM
Onderhandelingen fase 2 voorzien najaar 2016

Van planning naar realisatie

- zoekzones Bobbejaanland en Camping Korte heide
- ➔ VMM zal in overleg met stakeholders binnen een nieuw Interreg project 'Building with nature' vanaf 2016 starten met een participatief ontwerptraject

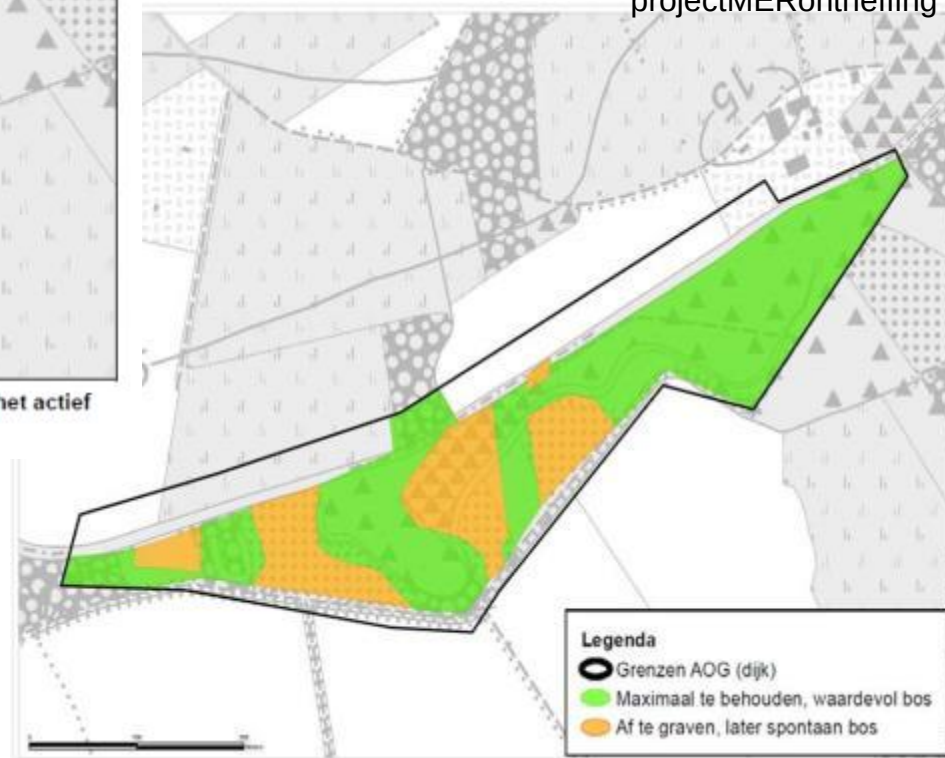
Intentieverklaring – vw stad Geel

Illustratie 9.5: Situering van de maximaal te behouden en de af te graven bosbestanden in het actief overstromingsgebied rondom meander 10 bij de N19g

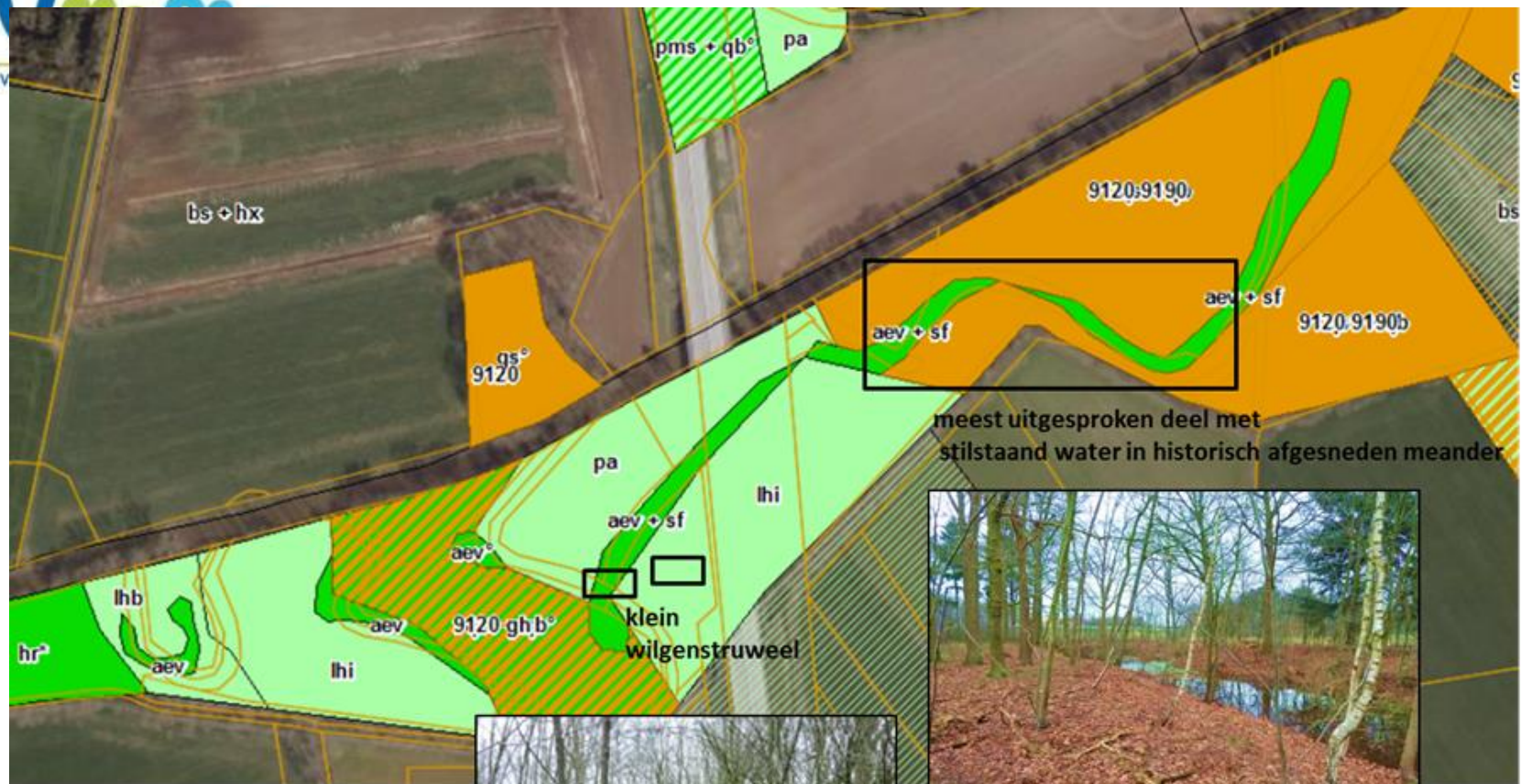
Eerste
projectMERontheffing

Tweede
projectMERontheffing

Europese Natuurdoelen SBZ

‘Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden’

- ▶ Najaar 2015: opmaak zoekzones voor MP 1.1
- ▶ Januari 2016: voorziene start schriftelijke evaluatie MP 1.1
- ▶ Half 2016: voorziene afwerking en goedkeuring MP 1.1

Stand van zaken Graafweide-Schupleer

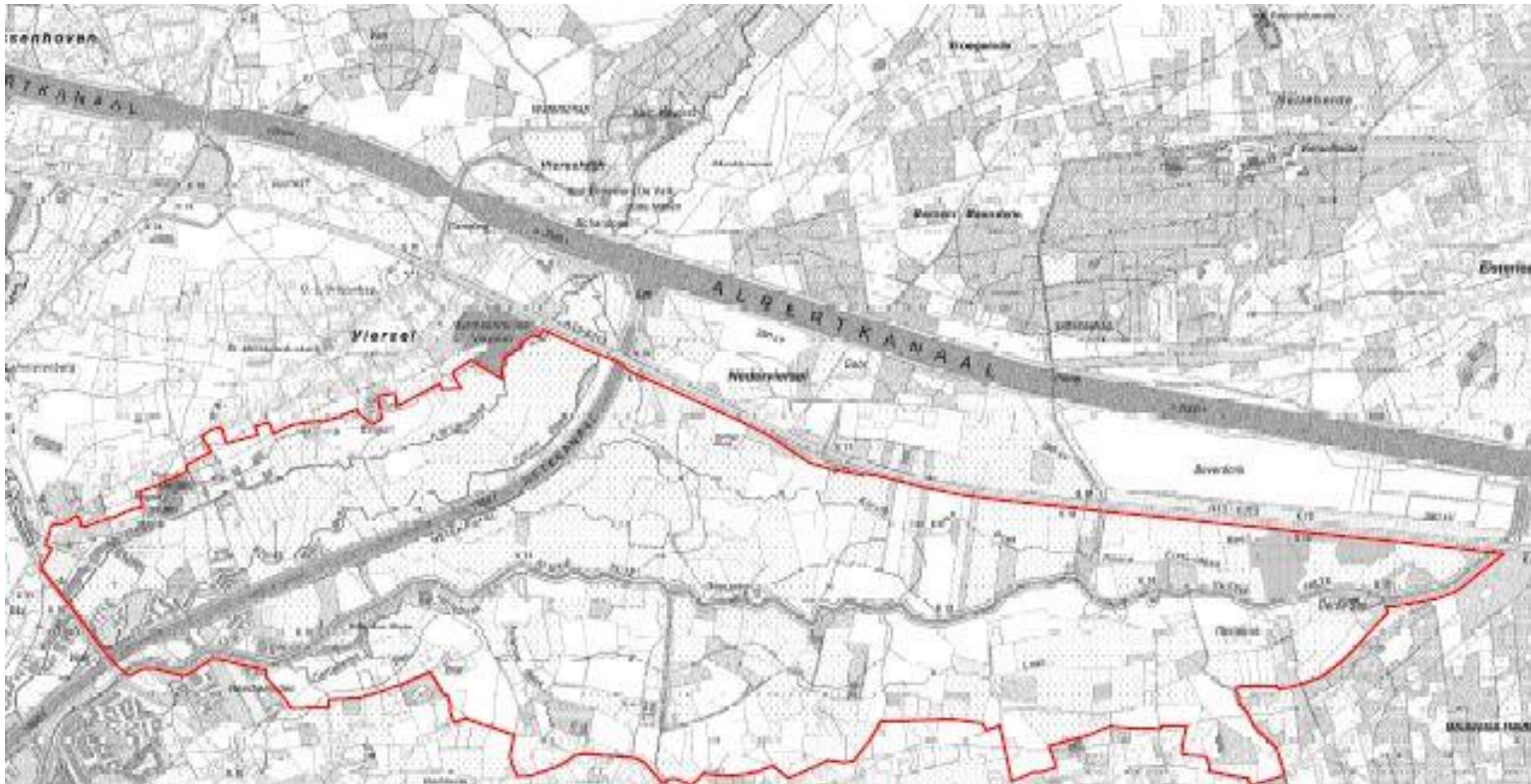
- ▶ Ecohydrologische studie: najaar 2015 eerste resultaten bodemanalyses. Enkele extra percelen zullen bijkomend nog bemonsterd worden.
  - Eind 2015 eerste rapportering
  - Start opbouw modellering, afwerking 2016
- ▶ Inrichtingsnota
  - Deel 1 projectsituering afgewerkt, ter voorlegging PBC
  - Deel 2: 2.1 plan van aanpak en 2.2 projectdefinitie, doelstelling en concept af te werken tegen eind 2015

Aanduidingsprocedure ankerplaats 'Dal v.d. Kleine Nete tussen Nijlen en Grobbendonk'

Ankerplaats

Dal v.d. Kleine Nete tussen Nijlen en Grobbendonk
(grondgebied gemeenten Grobbendonk, Nijlen en Zandhoven)

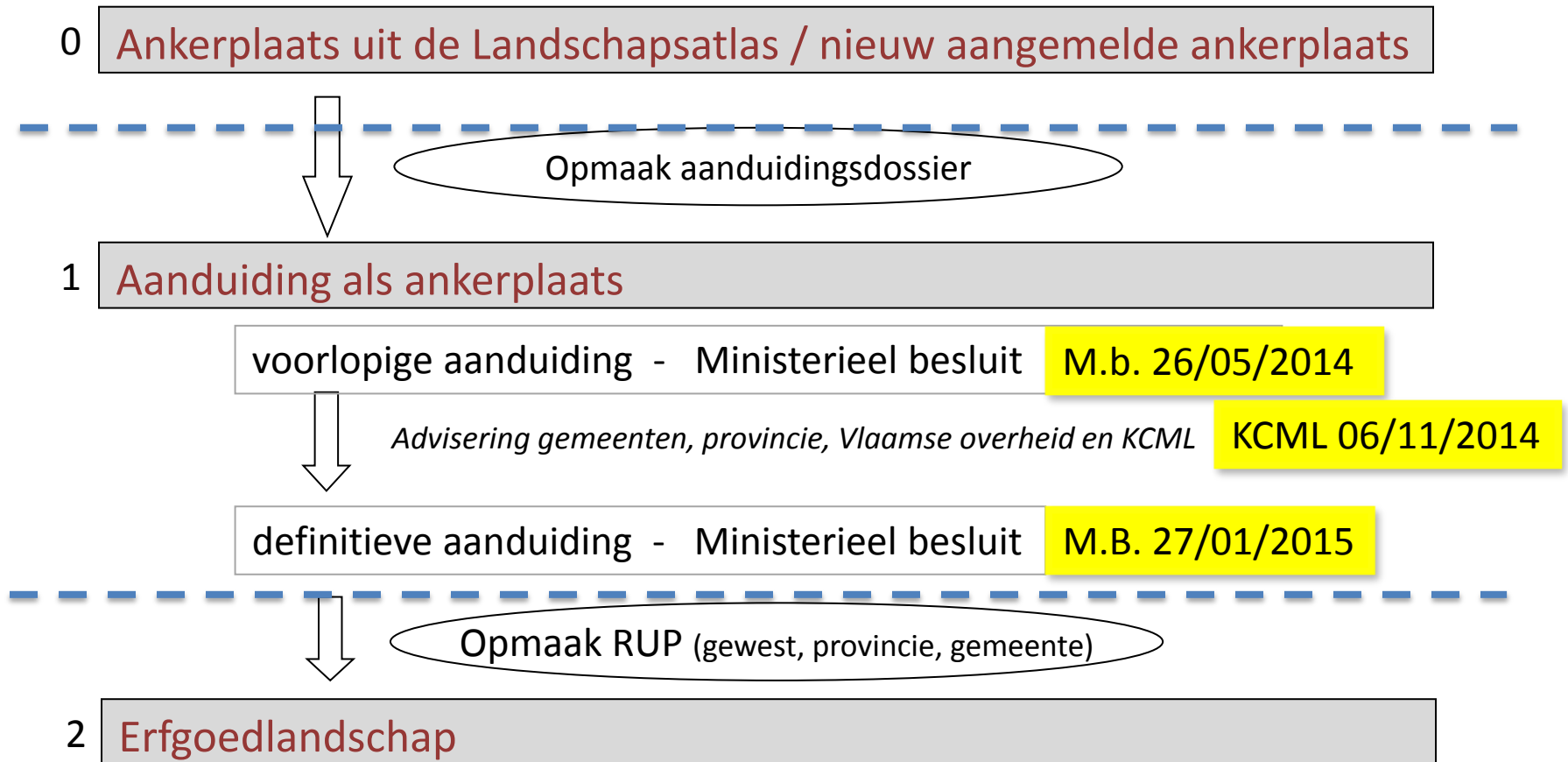
Aanduidingsprocedure ankerplaats 'Dal v.d. Kleine Nete tussen Nijlen en Grobbendonk'

Stand van zaken:

- 27 januari 2015: ministerieel besluit tot **definitieve aanduiding** van de ankerplaats 'Dal v.d. Kleine Nete tussen Nijlen en Grobbendonk'
- Verdere uitwerking naar een erfgoedlandschap volgt bij opmaak van het **GRUP**

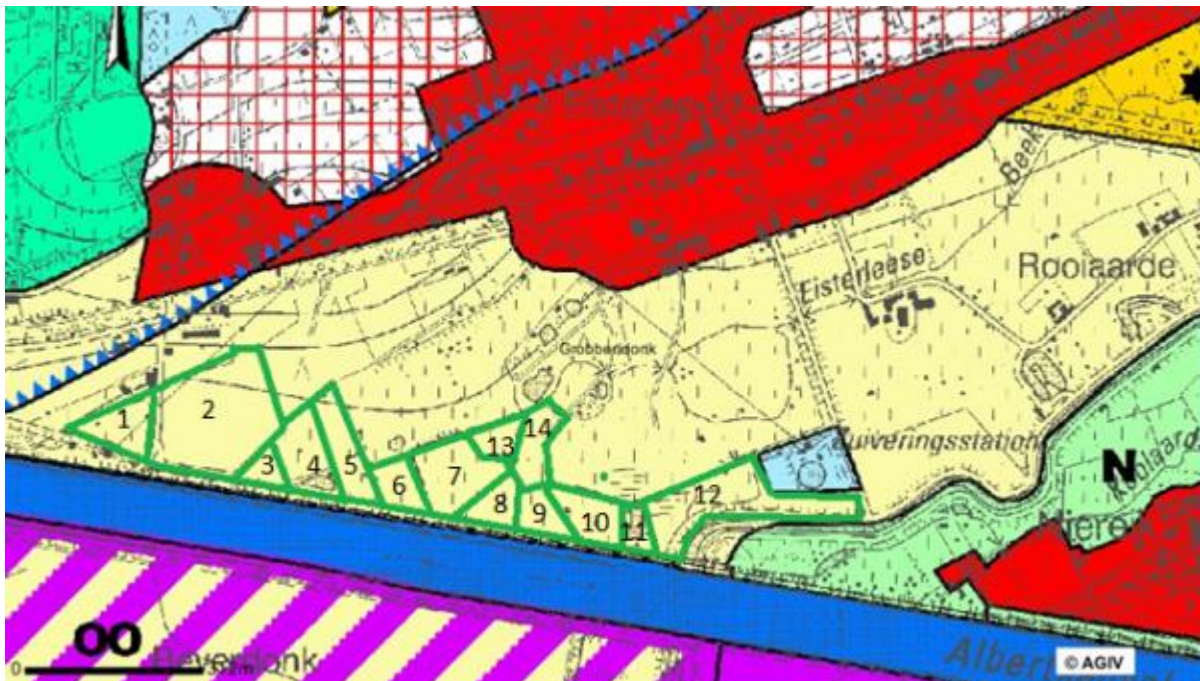
Procedure: van ankerplaats tot erfgoedlandschap

6- Oproep Natuurpunt responsabilisering

- **Oproep: engagement uitdragen**
- **Bespreking cases: ZIE NOTA**
  - Case 1: scheuren van grasland
  - Case 2: ophoging van gronden, voorstel planologische ruil
  - Case 3: lozing van mest in Kleine Nete

Voorstel planologische ruil Eisterlee (Natuurpunt)

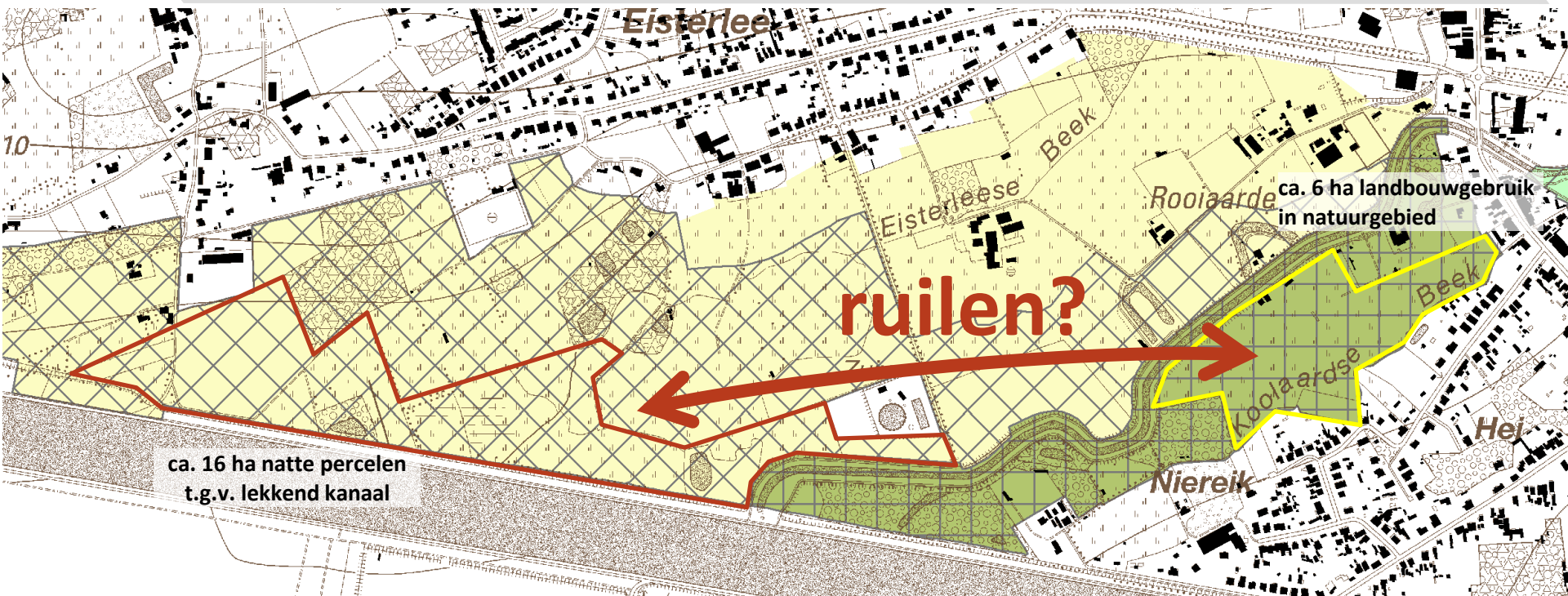

Landbouwgebied Eisterlee

“Mede door toedoen van een lekkend Albertkanaal, zijn een aantal landbouwgronden aan ‘t Vlot geëvolueerd en bieden zeer waardevolle vegetatie & vogelsoorten. Een planologische ruil kan een oplossing bieden met duidelijke win-win voor landbouw en natuur. Een gesloten ruimtebalans geldt daarbij als voorwaarde.

Concreet stelt Natuurpunt voor om gronden in de Netevallei, nabij ‘t Vlot om te zetten naar groengebied mits compensatie door omzetting van gronden in natuurgebied, maar met lage natuurwaarde, naar landbouwgrond (thv. Bloktstraat, Beemdenstraat).”

Voorstel planologische ruil Eisterlee (Natuurpunt)

Beslissing Vlaamse Regering (2007): Eisterlee herbevestigd als agrarisch gebied + opmaak RUP voor differentiatie agrarisch gebied met overdruk natuurverweving (richtcijfer 198 ha voor Eisterlee + Nederviersel)

> **voorontwerp RUP (2011)** “Agrarisch gebied met overdruk natuurverwevingsgebied”

> ruil mogelijk door te voeren bij heropstart RUP (2017) na evaluatie standpunten van de verschillende besturen en actoren over voorstel Natuurpunt

Ophogingen in overstromingsgevoelig gebied

- ▶ **Beleidskader**
- ▶ **Probleemstelling**
  - × Recente cases
- ▶ **Beleidskader handhaving**
- ▶ ***Voorkomen is beter dan genezen***

- ▶ ‘behoud van ruimte voor water’ is belangrijk aandachtspunt binnen IWB, zowel in *oppervlakte* als *volume*
- ▶ Cfr VCRO → vergunningsplichtig:
  - “het reliëf van de bodem aanmerkelijk wijzigen, onder meer door de bodem aan te vullen, op te hogen, uit te graven of uit te diepen waarbij de aard of de functie van het terrein wijzigt;”
  - Steeds stedenbouwkundige vergunning
- ▶ elke ophoging in effectief overstromingsgevoelig gebied kan als significant bestempeld worden
  - Let op: *vele kleintjes maken een groot*

WATERTOETS

- ▶ Elke stedenbouwkundige vergunningsaanvraag voor ophogingen dient aan de Watertoets onderworpen te worden *(ook buiten overstromingsgevoelig gebied)*
- ▶ De waterbeheerder schat de effecten in op het watersysteem in de waterparagraaf
  - potentieel schadelijke effecten dienen vermeden te worden
  - Bij niet vermijdbare effecten dient mitigatie of compensatie voorzien te worden (bijv. infrastructuurwerken van openbaar belang zoals N19g, ...)
- ▶ Ingeval de watertoets negatieve effecten op het watersysteem detecteert, dient de vergunningverlener alle noodzakelijke mitigerende of compenserende maatregelen op te leggen of de vergunning te weigeren

Probleemstelling

- ▶ Waterbeheerder stelt regelmatig ophogingen vast
- ▶ Vaak zijn deze vastgestelde ophogingen in effectief/natuurlijk overstromingsgevoelig gebied uitgevoerd zonder vergunning
- ▶ Elke ophoging in effectief overstromingsgevoelig gebied is verlies van kombergend vermogen
  - Klimaatwijziging: belang van waterberging in natuurlijke valleien neemt toe
  - Verlies van een ecosysteemdienst
  - ook NOG zijn belangrijk
- ▶ Overstromingen ‘verplaatsen’ zich
  - probleem voor *alle* ruimtegebruikers

Enkele recente cases: vallei Kleine Nete Grobbendonk

Vallei Kleine Nete Geel (Zegge)

Aa vallei

Witte beemden

Mazel : 3000 m³

vallei Molse Nete Geel

Beleidskader Handhaving

► Evaluatie van de Watertoets: 5 prioriteiten

- 5 m zone (onbev.) en 50 m zone (bev.)
- Schade door overstromingen vermijden
- Vermijden van ophogingen in valleigebieden en overstromingsgebieden
- bronmaatregelen opgelegd in de vergunning
- Aansluitplicht

► ‘Ophogingen overstromingsgebieden’ behoort tot de 12 prioriteiten CIW mbt handhaving ihkv IWB

► ➔ Maatregelen Programma (MaPro) SGBP 2

➔ (ontw.)MilieuHandHavingsProgramma

➔ Handhavingsprogramma RO ==> jaarlijkse HHRapport

- × Overtredingen in ruimtelijk kwetsbaar gebied en openruimtegebied;
- × Gebiedsgericht optreden in specifieke (bestemmings-) zones vanuit een duidelijke beleidskeuze

Handhaving

- ▶ De meeste ophogingen zijn niet vergund
- ▶ Snel en krachtig optreden via stakingsbevel, proces-verbaal en herstellordering
- ▶ Actief toezicht, ook op voorwaarden / compensaties
- ▶ Samenwerking tussen waterbeheerders, Inspectie RO en lokale besturen is cruciaal

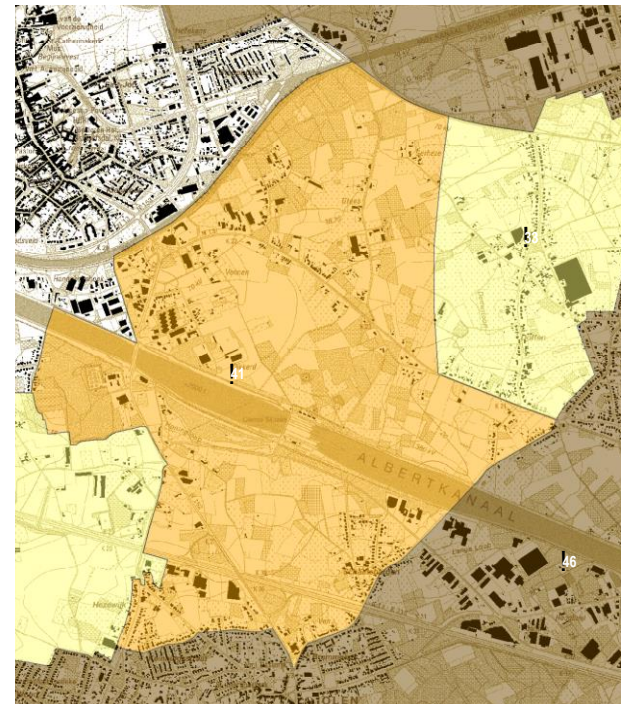
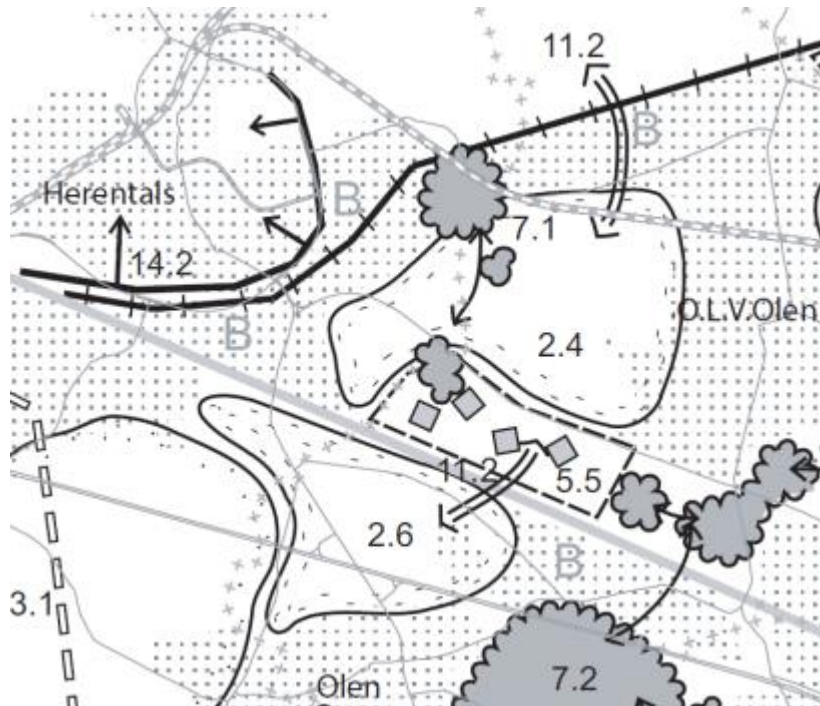

8 - Verzoek opstart gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan van gemeente Olen

■ Landbouwgebied 'Doffen'

- Gemeente Olen vroeg in 2006 om niet te herbevestigen o.w.v.:
  - gemeentelijke visie streeft naar verweving landbouw-natuur
  - HAG zou mogelijkheden voor bosuitbreiding en natuurverweving hypothekeren
  - intensiveren landbouw niet gewenst
  - vraag naar gebiedsgerichte benadering
- Bewaarschrift Boerenbond tegen herziening GRS Olen (2013)
  - vraag om landbouwgebied te vrijwaren/bevestigen, geen natuurverweving wegens 'strijdig met AGNAS-visie'
  - bezwaar op basis van eenzijdige en onvolledige verwijzing naar AGNAS-visie
- Gemeente Olen vraagt thans om AGNAS RUP op te starten of gebied toe te voegen aan lopend RUP

Verzoek opstart gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan van gemeente Olen

operationeel uitvoeringsprogramma Neteland 'actie 41'

Bevestigen van de agrarische bestemming (delen van 2.4, 2.6) samen met de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor:

- differentiatie van het gebied rond tussen Olense Sluizen en Neerbuul als ruimtelijk verweven agrarisch gebied, natuurverwevingsgebied, natuur-, groen- of bosgebied met mogelijkheid voor bosuitbreiding en realiseren van de bosverbinding Grees-Diependaal (richtcijfer 25 ha) (5.5, 7.1)

Verzoek opstart gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan van gemeente Olen

- **Optie 1. Gebied toevoegen aan 'lopend' RUP Kleine Nete en Aa in 2017?**
- **Optie 2. voorstellen als nieuw op te starten gebied voor gebiedsgericht programma AGNAS 2017?**
  - opmaak 'agenderingsnota' in 2016
  - toetsing aan beleidsprioriteiten Vlaamse Regering en selectiecriteria:
    - Natura 2000, Sigmaplan, acties bekkenbeheersplannen, signaalgebieden, ruimtelijk bedreigde bossen...
    - Afstemmen op programmering inrichtingsprojecten (landinrichting, natuurinrichting, ruilverkaveling, stadsbossen...)
    - Uitvoeringsgericht karakter en engagement van partners die in zullen staan voor realisatie van bestemmingen (i.c. 25 ha bosuitbreiding): noodzaak opmaak RUP op korte termijn i.f.v. realisatie projecten
  - coördinatieplatform AGNAS beslist over programma 2017 op basis van beoordeling alle agenderingsnota's en beschikbare capaciteit
- **Optie 3. Opmaak gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan met delegatie**

9- Varia en rondvraag

